

УДК 327.8

DOI <https://doi.org/10.30970/PPS.2024.55.52>

ОСВІТНЯ ПУБЛІЧНА ДИПЛОМАТІЯ США У КИТАЙСЬКІЙ НАРОДНІЙ РЕСПУБЛІЦІ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Руслан Сагановський

*Львівський національний університет імені Івана Франка,
факультет міжнародних відносин, кафедра міжнародних відносин та дипломатичної служби
вул. Січових Стрільців, 19, 79000, м. Львів, Україна*

В основі публічної дипломатії лежить прямий зв'язок з людьми, а не лише робота з їхніми урядами. У більш загальному розумінні, публічна дипломатія визначає міжнародні інформаційні, освітні та культурні програми уряду, які відіграють позитивну роль у розширенні обмінів та інших зв'язків задля просування національних інтересів країни. Це розширює розуміння і сприяє співпраці знизу вгору, що може зрештою допомогти сформувати політику урядів держав, на чие населення спрямований ефект публічної дипломатії. Такий механізм взаємодії із закордонною аудиторією визнаний центральним інструментом «м'якої сили» США. Публічна дипломатія розширює присутність Сполучених Штатів у конструктивний, не загрозливий спосіб, що формує позитивне сприйняття Америки як лідера у багатьох сферах. Через освітню дипломатію США створюють мережу партнерів, що сприятливо впливає на розбудову відносин на державному рівні.

У цій статті розглянуто роль освіти у публічній дипломатії США на прикладі розвитку освітньої дипломатії США у КНР крізь призму зміни стартегічного підходу міждержавної взаємодії між ними у XXI столітті. Освіта, що головню фокусується на молоде населення, стає особливо актуальною для налагодження міжлюдських стосунків. Зважаючи на визначальну роль американо-китайських відносин у сучасній геополітиці, розуміння розвитку освітньої дипломатії США у КНР надає важливе розуміння щодо потенціалу ведення конструктивного діалогу між державами на міжлюдському рівні. Загальний стан міждержавних відносин між США та Китаєм головню визначає інтенсивність академічної взаємодії, а тому і успішність американської освітньої дипломатії у Китаї. Таким чином, загальне погіршення дипломатичних відносин, недовіра до Китаю у США, сек'юритизація загрози академічних шпигунів, посилення цензури та дедалі більше антизахідних наративів у Китаї стало перешкодою впровадження освітньої дипломатії США. Відтак, освітня дипломатія США забезпечує життєздатність міжлюдських контактів між населенням країн, що надає можливість підтримки діалогу та важливого каналу обміну інформацією.

Ключові слова: публічна дипломатія, освітня дипломатія, «м'яка сила», американо-китайські відносини, стратегічна конкуренція.

Попри визнання публічної дипломатії, зокрема її освітнього напрямку, важливим інструментом впровадження зовнішньої політики США на рівні встановлення міжлюдських відносин, існує значна прогалина в академічному аналізі програм та особливостей реалізації публічної дипломатії у певних країнах. Зважаючи на центральну роль Китайської Народної Республіки (КНР) та Індо-Тихоокеанського регіону у стратегії зовнішньої політики та політики безпеки США, аналіз публічної дипломатії у цьому напрямку, як один з центральних інструментів «м'якої сили» США, стає особливо важливим у контексті зростання стратегічної конкуренції між США та КНР.

Джерельна база статті складається з офіційних документів уряду США про основні інструменти та досягнення публічної дипломатії США з історичної перспективи та

у сучасному контексті, а також офіційні заяви лідерства КНР щодо освітнього співробітництва між країнами. Окрім того, доробки українських та іноземних авторів, які фокусувались на темах інструментів та структури публічної дипломатії США (Балабанов К. В., Трофименко М. В., [1] Ванг, Дж., [22], геополітичного виміру публічної дипломатії США (Гавриленко І. І., [2] Паммент Дж., [11] Слеттеланд А. [13]), наукового-освітнього виміру (Субботіна Є., Демченко В. [3]) та контексту розвитку американсько-китайських відносин, відповідно до теми даного дослідження.

У своїй зовнішній політиці уряд США приділяє велику увагу публічній дипломатії, яка історично визначається як «процес спілкування уряду з іноземною громадськістю в спробі досягти розуміння ідей та ідеалів своєї нації, її інститутів та культури, а також її національних цілей та поточної політики» [17, с. 38]. У більш загальному розумінні, публічна дипломатія США визначає міжнародні інформаційні, освітні та культурні програми уряду, які відіграють позитивну роль у розширенні обмінів та інших зв'язків задля просування національних інтересів Сполучених Штатів. Традиційно американські фахівці з публічної дипломатії прагнуть побудувати довгострокові, міцні міжлюдські зв'язки між Сполученими Штатами та рештою світу. У такий спосіб уряд США прагне збільшити підтримку іноземної громадськості, зокрема серед еліт та майбутніх лідерів, які потенційно покращать імідж Сполучених Штатів у своїх країнах, а також підвищать рівень схвалення США та американського народу і розширять розуміння американських цінностей та культури у своїх країнах [6].

Публічна дипломатія як офіційна робота з іноземною громадськістю є одним з найпотужніших інструментів «м'якої сили» США. Попри це, немає практичної потреби визначення чи концептуалізації конкретних цілей публічної дипломатії США, оскільки вона повинна підтримувати загальні зовнішньополітичні цілі країни, відповідно до геополітичного середовища та інших умов. Відтак, незважаючи на те, якій політиці американські лідери надають перевагу, США потрібні інституції публічної дипломатії, здатні ставити стратегічні цілі, розробляти та оцінювати інструменти, використовуючи дані та факти, розробляти меседжі та програми для різних закордонних аудиторій, а також налагоджувати конструктивний зв'язок з аудиторією всередині Сполучених Штатів [6].

У системі державного управління США, Заступник Державного секретаря з питань публічної дипломатії та зв'язків з громадськістю забезпечує загальне політичне та стратегічне керівництво, управління ресурсами та міжвідомчу координацію публічної дипломатії [19], а головними інституціями, які розробляють, керують та імплементують публічну дипломатію є Бюро з питань освіти та культури, Бюро міжнародних зв'язків з громадськістю, Центр глобальної взаємодії, Управління глобальних молодіжних питань та Управління політики, планування та ресурсів [20]. Окрім того, Консультативна комісія з питань публічної дипломатії у форматі двопартійної групи Конгресу активно залучається до процесу реалізації публічної дипломатії країни [21].

Історично публічна дипломатія США була сфокусована на країни по ту сторону «залізної завіси», у першу чергу СРСР, і досягла свого розквіту в розпал холодної війни, коли американські теле- і радіопередачі поширювали меседжі, які відігравали невід'ємну роль у формуванні ідей, що призвели до розвалу радянського блоку [5]. З тих пір ситуація із трансляванням конкретних та розроблених урядом США меседжів та наративів значно ускладнилась, оскільки поширення нових комунікаційних технологій, зростання соціальних медіа-платформ, поширення альтернативних думок, «фейкових новин» і дезінформації зробили міжнародне медіа-середовище більш конкурентним, ніж будь-коли раніше, а відтак розширили джерела інформації про США, які вже не ініціюються державним апаратом.

Відновлення інтересу до публічної дипломатії стало прямим наслідком терактів 11 вересня 2001 року і подальшої «війни з тероризмом». З оголошенням нової «війни» публічна дипломатія знову опинилася в центрі уваги і відновила своє важливе місце в урядовому порядку денному [22, с. 48]. Зважаючи на зростання суперництва між США та Китаєм, аналіз поточної ситуації щодо академічного співробітництва як інструменту публічної дипломатії США надає важливу інформацію щодо потенціалу використання міжлюдських контактів між державами у випадку більш загостреної геополітичної ситуації для продовження діалогу та неформального обміну інформації.

Освіта та наука займає одне з центральних місць у стратегії публічної дипломатії США як через двосторонні, так і багатосторонні формати підтримки розвитку науки, технологій та інновацій за кордоном, водночас сприяючи покращенню освіти, фінансуванню досліджень і розробок, ефективному управлінню освітньої сфери. Бюро у справах освіти та культури (Bureau of Educational and Cultural Affairs (ECA)) розробляє та впроваджує освітні, професійні, культурні обміни та інші програми, які створюють і підтримують взаєморозуміння з іншими країнами, необхідне для просування цілей зовнішньої політики США [18]. Особливий фокус цих програм спрямовується на молоде покоління, яке має амбіції стати лідерами у майбутньому, а відтак краще розуміння американських цінностей та пріоритетів допомагатиме їм у побудові відносин із США у сфері їх діяльності.

На законодавчому рівні засади діяльності освітньої дипломатії США регламентуються Законом про взаємний освітній та культурний обмін 1961 року (Mutual Educational and Cultural Exchange Act of 1961) (чинна редакція 2023 року) [9]. Серед згаданих в Акті програм та інструментів реалізації освітньої публічної дипломатії варто згадати наступні програми: шкільна програма обміну для підлітків FLEX (Future Leaders Exchange); семестровий обмін студентів бакалаврату Global Undergraduate Exchange Program (UGRAD); програма обмінів ім. Фулбрайта для студентів, дослідників, викладачів, вчителів; програма ім. Г. Гамфрі для фахівців на середньому етапі розвитку кар'єри та стипендіальна програма на здобуття ступеня; короткотермінові візити лідерів у конкретній сфері діяльності; американські культурні центри та бібліотеки, які поширюють друковану, аудіо-, відеопродукцію про суспільство та культуру США в інших країнах; програми американських студій у закордонних університетах та відкриття кампусів Американського університету (American University) закордоном [9].

Попри складність кількісної оцінки переваг та практичного результату впровадження освітньої дипломатії США, оскільки визначення та оцінка змінних та їх кореляції залишається особливо суб'єктивним у цьому випадку, організація American Security Project представила дослідження, у якому ряд статистичних даних було проаналізовано крізь призму аналізу залученої цільової аудиторії. До прикладу, у роботі згадано, що понад 80 глав держав та урядів отримали освіту в Сполучених Штатах, а 44 випускники Програми імені Фулбрайта стали лауреатами Нобелівської премії [16, с. 6].

Також варто підкреслити, що вплив академічного досвіду у США поширюється не лише на безпосередніх учасників програм, а й на їх сім'ї, друзів, однокласників та інших осіб, які взаємодіють з учасниками програм. Відповідно, через освітню дипломатію США створюють мережу партнерів, що сприятливо впливає на розбудову відносин на державному рівні. У цьому контексті, важливо зауважити, що головною цільовою аудиторією освітньої дипломатії є молодь, яка перебуває у процесі формування та утвердження своїх поглядів та цінностей. У більш глобальному розумінні, навички та відносини, здобуті завдяки академічним обмінам, мають прямий вплив на національну безпеку США, оскільки учасники стають лідерами у своїх країнах або в міжнародних організаціях. Таким чином, академічні обміни є наріжним каменем публічної дипломатії США.

З моменту встановлення дипломатичних відносин між США і КНР у 1979 році політика Вашингтону щодо Пекіну значною мірою ґрунтувалась на ідеї, що поглиблення взаємодії сприятиме фундаментальній економічній і політичній відкритості в КНР і призведе до її становлення як конструктивного і відповідального глобального гравця з більш відкритим суспільством, що відповідатиме інтересам США [12, с. 1-2]. Відтак, публічна дипломатія США ґрунтувалась на цій ідеї протягом довгого часу упродовж XX та початку XXI століття. Зокрема, міцна мережа комерційних, науково-технічних та академічних угод про обмін надала країнам засоби для досягнення як спільних цілей, так і підтримці національних інтересів кожної держави.

Від початку розвитку публічної дипломатії США у Китаї велика увага приділялась обміну на рівні міжлюдських контактів, наприклад, тисячі експертів, викладачів, науковців, митців, туристів і бізнесменів щорічно подорожували між двома країнами. Тисячі американських книг були опубліковані китайською мовою, а мільйони китайців вивчали англійську мову [4, с. 5-6]. Більше того, американо-китайська освітня співпраця не лише сприяла модернізації Китаю, але й стимулювала економіку та науковий розвиток США, зробивши внесок у загальноосвітній прогрес.

Протягом 1980-тих різко зросла кількість академічних і культурних обмінів у КНР за фінансування уряду США, відтак центри американських студій були створені в багатьох університетах по всій країні. Програма «Міжнародний візит» (International Visitor program), за допомогою якої Інформаційне агентство США (United States Information Agency (USIA)) організовувало короткострокові програми для майбутніх лідерів Китаю до Сполучених Штатів, стала найбільшою програмою Агенції [4, с. 6]. За підрахунками китайських експертів, близько 56 000 китайських студентів приїхали до США впродовж 1979–1987 рр. і щонайменше 30 000 навчалися у США у 1989 році [18]. У порівнянні з іншими країнами світу, лише Тайвань надсилав більше студентів до Сполучених Штатів. Окрім того, у 1989 р. у США також перебували близько 14 000 китайських старших науковців і дослідників [4, с. 6]. Таким чином, розвиток американської освітньої дипломатії у КНР був тісно пов'язаний із розбудовою дипломатичних відносин. Водночас, розвиток академічних зв'язків був тісно пов'язаний із загальним кліматом міждержавних відносин.

Відповідно, від початку дипломатичних зносин між США та КНР, публічна дипломатія загалом, але також її освітній вимір, був особливо важливим у розвитку цих відносин, зокрема на рівні міжлюдських контактів. Попри такі значні результати у розбудові освітнього співробітництва між країнами, лідерство КНР було завжди усвідомленим про ризики таких обмінів для безпеки їх власного режиму і продовжувало впроваджувати контроль над інформацією, а відтак і сферою освіти та науки у країні. Відповідно, китайським академікам і науковцям було небезпечно контактувати з іноземними установами та особами, а це зменшувало потенційний ефект впровадження освітньої дипломатії США у країні [14].

Таким чином, загальний стан міждержавних відносин між США та Китаєм головню визначає інтенсивність академічної взаємодії, а тому і успішність американської публічної дипломатії. До прикладу, коли геополітична напруженість між США та КНР значно зменшилася після нормалізації торговельних відносин у 2000 році, культурний та інтелектуальний міжлюдський обмін зазнав свого розквіту, чому частково сприяли вищі навчальні заклади. Китайські студенти швидко стали найбільшим джерелом зростаючої кількості іноземних абітурієнтів в американських університетах, а зростаючий рух інтернаціоналізації змусив багатьох керівників американських коледжів розглядати Китай як дестинацію для своїх закордонних кампусів [8].

Однак коли Пекін знову обернувся до політики ізоляціонізму і непрямого конфлікту із Заходом з приходом до влади Сі Цзіньпіна у 2013 році, успішність публічної дипломатії США у секторі освіти була стримана новими обмеженнями для убереження від зростання західного впливу урядом Китаю. Загальне погіршення дипломатичних відносин, внутрішній американський політичний тиск та недовіра до Китаю, сек'юритизація проблеми академічних шпигунів, посилення цензури та дедалі більше антизахідних меседжів у Китаї стало перешкодою впровадження освітньої дипломатії США.

Попри це, показники реалізації конкретних проєктів обміну досвідом та академічних програм є вражаючими. Згідно з базою даних Глобальної американської вищої освіти (Global American Higher Education), станом на 2022, у Китаї працювало 59 американських вищих навчальних закладів; другою найактивнішою країною є Об'єднані Арабські Емірати, де їх лише 12. Переважна більшість з них – це або спільні програми, які складають 23% американських закладів вищої освіти в Китаї, або так звані мікрокампуси, такі як партнерства Університету штату Арізона в Сіані, Чженчжоу та Циндао, які зосереджені на конкретних програмах і складають майже половину американської присутності у вищій освіті в країні [8].

Більше того, Китай є найбільшим джерелом іноземних студентів у Сполучених Штатах протягом 15 років поспіль [7]. Навіть попри наростання стратегічної конкуренції між США та Китаєм за президенства Дональда Трампа (2017–2021), у 2019–20 роках у США навчалось 372 532 громадянина Китаю, що є рекордним показником [15]. Пандемія COVID-19 завдала значного удару по всіх рівнях міжлюдських зв'язків, включно з програмами обміну, і у 2022–23 роках кількість студентів з КНР зменшилася до 289 526, тобто на 22% [15].

Але проблема не закінчилася з пандемією. Напруженість на урядовому рівні, що супроводжувалася зростанням недовіри серед населення країн, також зіграла свою роль. Вороже налаштовані митники та підозрілість до дослідників з китайським походженням досі стримують багатьох молодих китайців від навчання у США. Окрім того, стрімке зростання якості китайських закладів вищої освіти та інших освітніх центрів також зробило американські партнерства у сфері вищої освіти менш актуальними та бажаними у Китаї. До прикладу, у 2018 році Міністерство освіти Китаю розірвало сотні іноземних академічних партнерств, у тому числі освітні програми в багатьох американських філіях, посиляючись на низьку якість та адміністративні труднощі [8]. Таким чином, зважаючи на теперішній загальний стан напруженості в американо-американських відносинах, освітня дипломатія США поступово втрачає свої важелі впливу, однак при цьому міжлюдські зв'язки між науковцями залишаються активними та потенційно можуть бути використані для підтримки неформального діалогу між дослідниками.

США та КНР мають відмінне бачення світового порядку та ролі своїх держав у ньому. В очах Вашингтону, Пекін відкрито визнав, що встановлений після Другої світової війни міжнародний порядок не відповідав інтересам та ідеології Комуністичної партії Китаю (КПК), що негативно вплинуло на американо-китайські відносини, які з початку XXI століття дедалі активніше переходили на рейки суперництва та навіть протистояння. Очікувано, масштаби американської публічної дипломатії та її освітнього виміру у контексті відносин з Китаєм почали змінюватись. Напруженість на урядовому рівні, яка супроводжувалася зростаючою недовірою серед населення, також вплинула на ситуацію. Однак попри ці стримуючі фактори, США та Китай продовжують розвиток академічного співробітництва, і тисячі китайських абітурієнтів переїжджають до Сполучених Штатів задля здобуття освіти, а сам Китай досі найбільшим хабом американських освітніх програм та

філіалів американських університетів. Відтак, освітня дипломатія США забезпечує життєздатність міжлюдських контактів між населенням країн, що надає можливість підтримки діалогу та важливого каналу обміну інформацією.

Список використаної літератури

1. Балабанов К. Структура публічної дипломатії США. Україна Дипломатична: наук. щорічник щорічник. – Київ, 2014. – Вип. 15. С. 709–719.
2. Гавриленко І. Геополітичний вимір публічної дипломатії США. Міжнародні відносини. Серія «Політичні науки». 2014. № 3. С. 25–38.
3. Субботіна Є., Демченко В. Дигітальні проекти Державного департаменту США у контексті освітньої дипломатії. Масова комунікація у глобальному та національному вимірах.–Дніпро: ДНУ імені О. Гончара. 2018. В. 10. С. 118–122.
4. Advisory Commission on Public Diplomacy. United States Public Diplomacy in China. 1989. p.19. URL: <https://2009-2017.state.gov/documents/organization/175983.pdf> (дата звернення 27.08.2024).
5. American Foreign Policy Council. Future of Public Diplomacy Project. 2023. URL: <https://www.afpc.org/programs/future-of-public-diplomacy-project> (дата звернення 26.08.2024).
6. Churella M., Elhai W., Ismail A., Green-Riley N., Lampa G., Moran M., & Tetrick, I M. Upgrading US Public Diplomacy: A New Approach for the Age of Memes and Disinformation. Atlantic Council, 2021, September, 15. URL: <https://www.atlanticcouncil.org/in-depth-research-reports/issue-brief/upgrading-us-public-diplomacy/> (дата звернення 25.08.2024).
7. Embassy of the People's Republic of China in the United States of America. Ambassador Xie Feng: China-U.S. educational cooperation has benefited millions of students and families in both countries Embassy of the People's Republic of China in the United States of America. 2024, January 28. URL: http://us.china-embassy.gov.cn/eng/dshd/202401/t20240129_11234857.htm (дата звернення 27.08.2024).
8. Knox L. Is There a Future for U.S. Campuses in China? Inside Higher Ed. 2022. URL: <https://www.insidehighered.com/news/global/us-colleges-world/2023/07/06/challenges-compound-us-branch-campus-china> (дата звернення 27.08.2024).
9. Mutual Educational and Cultural Exchange Act of 1961 (Fulbright-Hays Act). URL: <https://www.govinfo.gov/content/pkg/COMPS-1082/pdf/COMPS-1082.pdf> (дата звернення 26.08.2024).
10. Open Doors, 1987-88, Institute of International Education, and China Alert #3. 1989, National Association for Foreign Student Affairs.
11. Pamment J. Strategic narratives in US public diplomacy: A critical geopolitics. Popular Communication. 2014. 12(1). P. 48–64.
12. President of the United States. United States Strategic Approach to the People's Republic of China. p.16. URL: <https://trumpwhitehouse.archives.gov/wp-content/uploads/2020/05/U.S.-Strategic-Approach-to-The-Peoples-Republic-of-China-Report-5.24v1.pdf> (дата звернення 27.08.2024).
13. Sletteland A. The Geopolitics of 'Hearts and Minds': American Public Diplomacy in the War on Terrorism. Norsk Utenrikspolitisk Institutt. 2008. 124 p.
14. Thomson J. Restarting Educational Exchanges with China after the Cultural Revolution. American Diplomacy. 2022. URL: <https://americandiplomacy.web.unc.edu/2022/08/restarting-educational-exchanges-with-china-after-the-cultural-revolution/> (дата звернення 27.08.2024).
15. Tiezzi S. China-US Relations: Ping-Pong Diplomacy 2.0.2024, February 5. URL: <https://thediplomat.com/2024/02/china-us-relations-ping-pong-diplomacy-2-0> (дата звернення 30.08.2024).

16. Trost K., Wallin M. Academic Exchange: A Pillar of American Public Diplomacy. American Security Project. 2013. 11 p. URL: <https://www.americansecurityproject.org/ASP%20Reports/Ref%200135%20-%20Academic%20Exchange%20-%20A%20Pillar%20of%20American%20Public%20Diplomacy.pdf> (дата звернення 27.08.2024).
17. Tuch H. Communicating with the world : U.S. public diplomacy overseas. New York: St. Martin's Press. 1990. 224 p.
18. United States Department of State. Bureau of Educational and Cultural Affairs. URL: <https://www.state.gov/bureaus-offices/under-secretary-for-public-diplomacy-and-public-affairs/bureau-of-educational-and-cultural-affairs/> (дата звернення 26.08.2024).
19. US Department of State. D&CP – PUBLIC DIPLOMACY – Resource Summary. URL: <https://2009-2017.state.gov/documents/organization/137784.pdf>.
20. US Department of State. Under Secretary for Public Diplomacy and Public Affairs – United States Department of State. 2018. URL: <https://www.state.gov/bureaus-offices/under-secretary-for-public-diplomacy-and-public-affairs/> (дата звернення 25.08.2024).
21. Walker V., Fitzpatrick K., Wang J. Exploring U.S. Public Diplomacy's Domestic Dimensions: Purviews, Publics, and Policies. Advisory Commission on Public Diplomacy. 2022. 32 p. URL: https://www.state.gov/wp-content/uploads/2022/05/ACPD-PDDD_Report_04-25-22_FINAL-WEB_508.pdf (дата звернення 25.08.2024).
22. Wang J. Telling the American story to the world: The purpose of US public diplomacy in historical perspective. Public relations review. 2007. 33(1). P. 21–30.

U.S. EDUCATIONAL PUBLIC DIPLOMACY TOWARDS CHINA: CHALLENGES AND PROSPECTS

Ruslan Sahanovskyi

Ivan Franko National University of Lviv,

*Faculty of International Relations, Department of International Relations and Diplomatic Service
Sichovykh Strilciv Str., 19, 79000, Lviv, Ukraine*

At the core of public diplomacy is direct engagement with people, not just work with their governments. In a broader sense, public diplomacy encompasses the international information, educational, and cultural programs of a government, which play a positive role in expanding exchanges and other connections to advance the country's national interests. This approach fosters understanding and promotes bottom-up cooperation, which can ultimately help shape the policies of the governments whose populations are the target of public diplomacy efforts. This mechanism of interacting with foreign audiences is recognized as a central tool of U.S. "soft power." Public diplomacy expands the United States' presence in a constructive, non-threatening way, shaping a positive perception of America as a leader in many fields. Through educational diplomacy, the U.S. builds a network of partners that positively impacts the development of relations at the state level. In this context, education, which primarily focuses on the younger population, becomes particularly relevant for fostering interpersonal relationships. Given the pivotal role of U.S.-China relations in contemporary geopolitics, understanding the development of U.S. educational diplomacy in China provides valuable insight into the potential for constructive dialogue between nations at the interpersonal level.

This article examines the role of education in US public diplomacy on the example of the development of US educational diplomacy in China through the prism of the change in the strategic approach to interstate cooperation between them in the twenty-first century. Research has shown that the overall state of interstate relations between the U.S. and China largely determines the intensity of academic interaction and, therefore, the success of American educational diplomacy in China. Consequently, the overall deterioration of diplomatic relations, distrust of China in the U.S., securitization of the threat of academic

espionage, increased censorship, and growing anti-Western narratives in China have become obstacles to the implementation of U.S. educational diplomacy. Thus, U.S. educational diplomacy ensures the viability of people-to-people contacts between the populations of both countries, providing a means to sustain dialogue and an important channel for the exchange of information.

Key words: public diplomacy, educational diplomacy, "soft power," U.S.-China relations, strategic competition.